

HELSINGIN SOSIAALIMAANTIETEELLINEN RAKENNE JA PAHOINPITELYRIKOLLISUUS

Pääkaupunkiseudun kehityksessä on käynnissä uudenlainen alueellinen eriytymisprosessi, joka on tuottamassa seudulle uudenlaista sosio-ekonomista rakennetta. Alueellisten erojen ta-soittumisen sijaan (Lankinen 1997) erot ovat ainakin eräin osin kääntyneet kasvuun, ilman että kuitenkaan on selvyttä kehityksen sosiaalisista seurauksista tai niiden vakavuudesta (Kortteinen & Lankinen & Vaattovaara 1999). Esimerkiksi alueelliselle tulonjaon muutokselle on ollut ominaista hyvätuloisten irtiotto taloudellisen nousun myötä, mutta Helsingissä on myös muutamia pienituloisten alueita, joilla on tapahtunut väestön absoluuttista köyhtymistä (Lankinen 2001). Kuolleisuutta koskevat uudet tutkimukset (Valkonen & Kauppinen 2001) ovat jo ehtineet osoittaa, että pääkaupunkiseudun sisällä miesten elinajan odotteessa on merkittäviä alueellisia eroja, jotka selittyvät 70-prosenttisesti viiden väestö-rakennetekijän perusteella. Tämä osoittaa, että myös väestön hyvinvoinnissa on selviä alueellisia eroja.

Myös asuinalueiden turvallisuuteen on viime vuosina kiinnitetty kasvavaa huomiota. Vuonna 1999 valmistui kansallinen rikoksantorjunta-ohjelma Turvallisuustalkoot. Ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota sellaisiin turvattu-muut-ta aiheuttaviin rikoksiin, joita ihmiset voivat joutua kohtaamaan arkiympäristössään. Tavoitteena on, että rikollisuus otetaan huomioon kaikessa julkisessa päätöksenteossa ja että kaikkiin kuntiin laaditaan rikoksantorjuntaohjelmat, siitähin huolimatta että Suomi on edelleen turvallinen maa moniin muihin Euroopan maihin verrattuna.

Helsingin vastikään hyväksytty turvallisuus-strategia on Turvallisuustalkoiden edellyttämä ohjelma. Helsingin rikollisuuskehitykselle on ollut tyypillistä omaisuusrikosten (näpistykset, vahingonteot ja autoihin kohdistuvat rikokset) kasvu,

kun sen sijaan muutokset väkivaltarikosten määrissä ovat olleet vähäisiä – välillä nousevia ja välillä laskevia (Helsingin kaupungin turvallisuusstrategia, liite 1). Helsingin turvallisuusstrategiaa on laadittu, jotta Helsinki säilyttäisi asemansa kansainvälisesti vertaillen turvallisena kaupunkina ja että asukkaat voivat kokea kaupunkinsa turvallisiksi. Ohjelmassa todetaan, että ”Helsingillä on kaupunkimainen väestöpohja, mutta Helsingistä puuttuvat monille maailman suurkaupungeille tyypilliset voimakkaat yhteiskuntaluokkien väliset erot ja niihin liittyvä alueellinen segregatio, joka on kasvualusta rikollisuudelle”. Tarkastelemme tässä artikkelissa kysymystä helsinkiläisten turvallisuudesta pahoinpitelyrikollisuuden alueellisen esiintymisen ja uudenlaisen sosioekonomisen eriytymisen ristivalossa.

NÄKÖKULMA

Rikostilastot osoittavat viime vuosikymmenien aikana selvää tilastoidun väkivallan määrän kasvua Suomessa. 1950- ja 1960-luvulla elettiin alhaisen pahoinpitelyrikollisuuden aikaa etenkin verrattuna toista maailmansotaa edeltäneisiin vuosikymmeniin. Niinpä 1990-luvulla poliisin tietoon tulleiden pahoinpitelyrikosten määrät olivat yli kolminkertaiset verrattuna sodan jälkeisiin kahteen vuosikymmeneen. Vaikka väestömääräkin on toki kasvanut näin pitkän tarkastelujakson aikana, myös suhteelliset luvut ovat selvästi nousseet.

Toisenlaisen ja osittain päinvastaisen kuvan kehityksestä antavat niin sanotut uhritutkimukset, jotka ovat väestötasoisia kyselytutkimuksia, joilla mitataan monenlaisen rikollisuuden ohella myös väkivallan uhriksi joutumista. Näitä tutkimuksia on tehty jo kahdenkymmenen vuoden ajan, ja ne

antavat sekä väkivallan määrästä että kehityksestä toisenlaisen kuvan kuin rikostilastot. Fyysisen vamma aiheuttaneen väkivallan uhriksi joutuneiden määrä on ollut eri vuosina uhritutkimusten mukaan 3–8-kertainen verrattuna poliisin tietoon tulleiden tapausten määrään. Uhritutkimukset siis osoittavat väkivallan määrän suuremmaksi, mikä yksinkertaisesti tarkoittaa sitä, että läheskään kaikkia tapauksia ei ilmoiteta poliisille. Sitä vastoin väkivallan määrä eri ajankohtina näyttää uhritutkimusten mukaan joko pysyneen parinkymmenen vuoden ajan suunnilleen ennallaan tai vakavimpien tapausten osalta jopa vähentyneen.

Eri tietolähteiden antama kuva on siis ristiriitainen. Tätä ristiriitaisuutta on selitetty eri tavoin. Yhtäältä on oletettu, että kansalaisten ilmoitusherkkyys on kasvanut, ihmiset kasvavassa määrin turvautuvat poliisiin joutuessaan rikoksen kohteiksi ja tätä kautta aiempaa suurempi osa aiemmin piilevästä rikollisuudesta tulee tilastoiduksi (Aromaa 2000, 18; Tuominen 1999, 21). Toisenlaisen oletuksen on esittänyt Reino Sirén tutkimuksessaan ”Pahoinpitelyrikollisuus 1950–1997”. Hänen tutkimustulostensa mukaan edellä mainittu ilmoitusherkkyiden kohoaminen koskisi vain lievimpiä väkivallan muotoja. Vakavampi väkivalta, kuten henkirikokset ja niiden yritykset sekä törkeät pahoinpitelyt, on sitä vastoin lisääntynyt myös todellisuudessa. Sirénin tulkinta on mielenkiintoinen: valtaväestön kokemaa väkivaltaa on todella vähentynyt uhritutkimusten osoittamalla tavalla, mutta samaan aikaan väkivalta on lisääntynyt ja keskittynyt yhteiskunnasta syrjäytyneiden keskuuteen. Heidän elämänsä on muuttunut entistä väkivaltaisemmaksi, kun arkinen turvallisuus on pysynyt hyvällä tasolla kansalaisten suurella enemmistöllä, jota uhritutkimusten vastaajajoukko parhaiten kuvaa (Sirén 2000, 14–15).

Väkivallan sosiaalisista taustoista on itse asiassa tarjolla suhteellisen vähän empiiristä tietoa, koska rikostilastoja ei laadita tästä näkökulmasta. Se kuitenkin tiedetään, että väkivallan riski vaihtelee selvästi sosiaalisten taustatekijöiden mukaan. Vuonna 1997 pelkästään naisille kohdistetun, valtakunnallinen väkivaltakokemuksia kartoittaneen kyselytutkimuksen tulokset kertovat muun muassa, että väkivallan kohteeksi muita useammin joutuvat yksinhuoltajat, joilla on pieniä lapsia. Vastaavanlainen tulos on saatu myös ruotsalaisissa tutkimuksissa. Myös työttömillä ja yrittäjinä toi-

mivilla naisilla parisuhdeväkivalta on hieman keskimääräistä tavallisempaa. (Heiskanen & Piispa 1998, 12–21.)

Kaikkein vakavimman väkivallan eli henkirikosten tekijöistä tiedetään, että he ovat hyvin usein tekoherkellä työttömiä tai työelämän ulkopuolella (Pajuoja 1995; sit. Kivivuori 1999, 12). Janne Kivivuoren tutkimuksen mukaan valtaosa henkirikosten tekijöistä rekrytoituu työntekijöiden ja työelämästä syrjäytyneiden joukosta. Henkirikoksen tehneiden työntekijämiesten omaan ammattiryhmäänsä suhteutettu osuus on kuusinkertainen verrattuna toimihenkilömiehiin. Myös ammattiasemaltaan tuntemattomat ovat yliedustettuina henkirikosten tekijöiden joukossa. Henkirikoksen tehneiden naisten sosioekonominen koostumus on lähempänä koko väestön rakennetta, eli he eivät profiloidu yhtä selvästi työelämästä syrjäytyneiksi kuin miehet. Pienin eroin myös henkirikosten uhrien joukossa toistuu tekijöiden sosiaalinen rakenne (Kivivuori 1999, 12–20).

Yhteiskunnallisen huono-osaisuuden ja väkivallan välillä vallitsee siis ilmeinen yhteys. Tätä koskevat tulokset ja tulkinnat perustuvat yksilö- ja ryhmätason aineistoihin. Sitä vastoin alueellisenä ilmiönä aihetta ei ole juuri tutkittu. Arkitiedon mukaan vastaava yhteys löytyy myös kaupungin maantieteestä: mitä enemmän jollekin alueelle kasautuu sosiaalista huono-osaisuutta ja syrjäytymistä, sitä enemmän alueella esiintyy väkivaltaa. Tätä tulkintaa on nyt mahdollista kokeilla Helsingin osalta empiirisillä huono-osaisuutta ja pahoinpitelyrikollisuutta kuvaavilla aineistoilla.

Pahoinpitelyrikollisuudesta tarkastelemme erikseen väkivaltaa yleisillä ja yksityisillä paikoilla. Ne vaikuttavat turvattomuuden tunteeseen hieman eri tavoin. Katuväkivalta on omiaan herättämään pelkoa, jonka ytimessä on ajatus sattumanvaraisesta uhriksi joutumisesta: kuka tahansa voi olla uhri. Tähän liittyvät turvattomuuskokemukset syntyvät ilta- ja yöaikaan keskustassa, asemilla ja ostoskeskuksissa liikuttaessa. Yhdenkin väkivaltaisen tapahtuman kohtaaminen, vaikka oma turvallisuus ei olisi uhattuna, voi jättää paikkaan liittyvän pitkäkestoisen muiston, joka aktivoituu uusissa tilanteissa, vaikka mitään ei tapahdusikaan. Samoin esimerkiksi väkivallan jäljet – rikottua lasia, verijälkiä – toimivat voimakkaana turvattomuutta synnyttävinä merkkeinä (Karisto & Tuominen 1993).

Yksityisten paikkojen väkivalta on luonteeltaan erilaista. Se tapahtuu lähes aina tuttujen ihmisten kesken, eikä näin ollen ole periaatteessa uhka ulkopuolisille. Kuitenkaan kaikki yksityisten paikkojen väkivalta ei ole heijastumatta ympäristöön. Esimerkiksi parisuhdeväkivalta ei aina pysy asunnon seinien sisällä ja vaikka pysyisikin, voivat väkivallan äänet olla monien naapureiden kuultavissa. Suurin osa tässä tarkastellusta yksityisellä paikalla tapahtuvasta väkivallasta tapahtuu yksityisasunnoissa, mutta ei kaikki. Yksityinen paikka voi olla myös esimerkiksi talon rappukäytävä tai piha-alue. Nämä tapaukset ovat osittain asunnoissa tapahtuvan väkivallan eskaloitumista tai tuttujen tai läheisten ihmisten yrityksiä tunkeutua asuntoon vastoin asunnossa olevan tahtoa. Osa tapahtumista on samassa talossa tai pihapiirissä asuvien tai siellä vierailevien eriasteisesti toisilleen tuttujen välistä väkivaltaa. Tällaiset yölliset tapahtumat voivat synnyttää pelon ilmapiiriä kaikkein tutuimpaan lähiympäristöön, niihin paikkoihin, joissa joka tapauksessa liikutaan päivittäin.

AINEISTOT

Tutkimus perustuu kahdenlaisiin aineistoihin: toisaalla on tietoa väestön sosioekonomisesta rakenteesta, toisaalla ovat poliisin ylläpitämät rikollisuustilastot. Tutkimusta varten nämä aineistot on yhdistetty toisiinsa. Ennen analyysin esittämistä on tarpeen käsitellä lyhyesti aineistojen luonnetta ja yhdistämisen tapaa, koska erityyppisten aineistojen yhdistäminen on vaikuttanut tutkimustapaan. Samalla tarkennetaan kysymyksenasettelua.

Väestörakennetta koskevat tiedot on laskettu Tilastokeskuksen tuottamien väestöruutujen (250 m kertaa 250 m) pohjalta (ks. Vaattovaara 1998). Tällainen tilastollinen kuvaus on tarkkaa ja samalla mahdollistaa aikasarja-tyyppisen kehityskulkujen seurannan ja analyysin hallinnollisista aluerajauksista riippumatta.

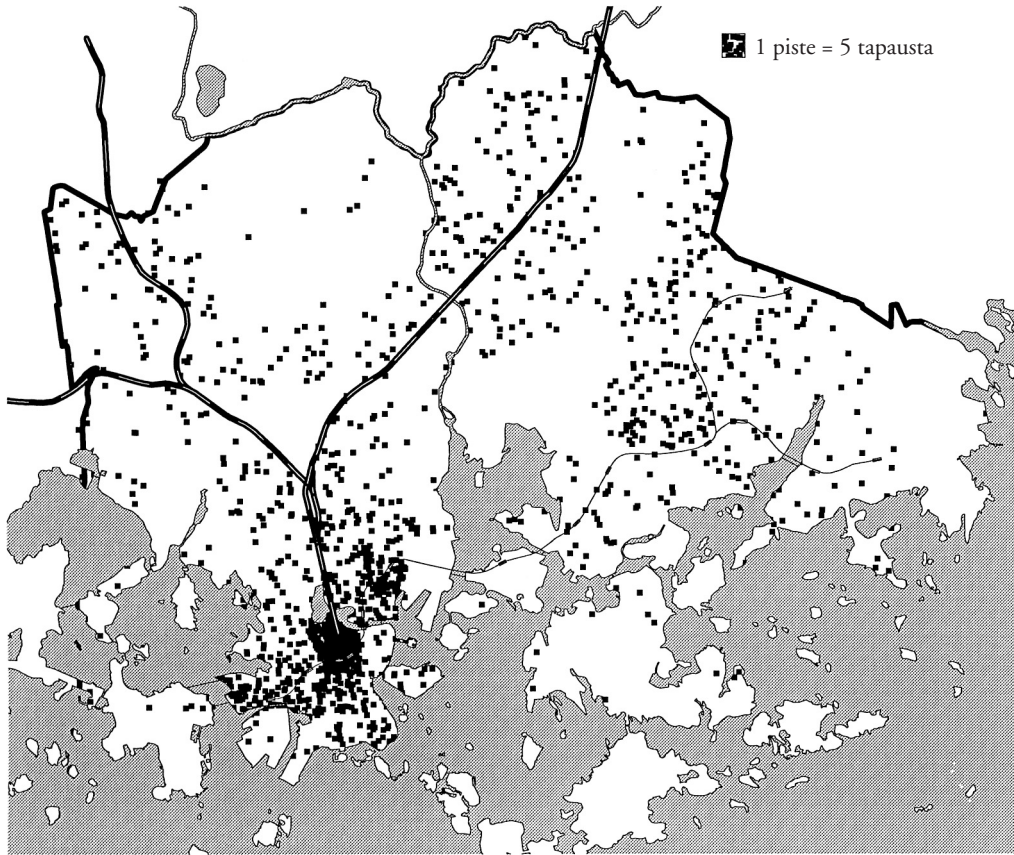
Näiden aineistojen analyysit ovat tähän asti tuottaneet kaksi yleisempää tulosta alueellisten erojen kasvusta 1990-luvulla. Ensinnä näyttää siltä, että erot ovat kääntyneet kasvuun pääosin siitä syystä, että 1990-luvun jälkipuolen voimakas taloudellinen nousukausi on nostanut toisia alueita enemmän kuin toisia. Tällainen jälkeenjääneisyys on suhteellista eli kertoo siitä, että jotkut

kaupungin osa-alueet eivät ole 1990-luvulla kehittyneet tarpeeksi nopeasti säilyttääkseen suhteellisen asemansa kaupunkirakenteen sisällä (Kortteinen & Lankinen & Vaattovaara 1999). Toiseksi näyttää siltä, että huono-osaisuuden kasautuminen kaupunkirakenteen sisällä on pistemäistä: kysymys on siellä täällä sijaitsevista erityyppisten ongelmallisista taloista tai kortteleista (ks. Kortteinen & Vaattovaara 1999).

Lisäksi olemme osoittaneet, että tällä tavalla syntyneessä pistemäisessä rakenteessa on 1990-luvun kuluessa tapahtunut selviä alueellisia muutoksia. Jos huono-osaisuutta tarkastellaan toimeentulotukea saavien kotitalouksien osuudella, havaitaan, että 1980-luvun lopulla huono-osaiset pisteet – ns. köyhyystaskut – sijaitsivat hajallaan pääkaupunkiseudun laitamilla jakautuen tasaisesti pääkaupunkiseudun kaikkiin kuntiin. Vuonna 1997 tilanne on kuitenkin toinen: peräti 70 prosenttia köyhyystaskuista sijaitsee nyt Helsingin alueella, pohjoinen radanvarsi ja itäinen Helsinki painottuvat selvästi. Huono-osaisuus on siis selvästi keskittynyt Helsinkiin, ennen muuta kaupungin itäisiin osiin (Kortteinen & Vaattovaara 2000). Tämänkin vuoksi tutkimuksen rajaaminen Helsinkiin on perusteltua.

Pahoinpitelyrikollisuuden kuvaamisessa käytetään poliisin ylläpitämän rikosilmoitusrekisterin tietoja. Poliisin tietoon tulevaa rikollisuutta ei voida varauksetta pitää harhattomana rikollisuustodellisuuden kuvaajana. Esimerkiksi eri puolella Suomea voivat olosuhteet (poliisin tehokkuus, ilmoitusalttius) eri poliisipiireissä vaihdella niin, että alueellinen vertailtavuus ei ole täysin luotettavaa. Helsingissä yhden poliisilaitoksen alueella tällaisen harhan syntyminen ei ole todennäköistä, ja tässä artikkelissa näitä tietoja käytetään ilman tämän kysymyksen problematisointia.

Helsingiläisen pahoinpitelyrikollisuuden pääpiirteet voidaan hahmottaa jo aiemman näihin aineistoihin perustuvan tutkimuksen nojalla (Tuominen 1999). Sukupuoli muodostaa keskeisen vedenjakajan väkivallan kuvauksessa. Tekijöitä tarkastellen pahoinpitelyväkivallan voidaan todeta olevan miehistä alkuperää. Tekijöistä yhdeksän kymmenestä on miehiä ja noin puolet kaikista tapauksista on miesten välistä väkivaltaa. Pahoinpitelyrikoksista 40 prosenttia on puolestaan miesten naisiin kohdistamaa väkivaltaa. Naisten osuus pahoinpitelyjen tekijöinä rajoittuu kymmenen prosenttiin ja teot kohdistuvat suhteellisen tasaisesti sekä miehiin että naisiin.

Kartan pisteet eivät osoita todellisia tapahtumapaikkoja, vaan pisteiden tiheys kuvaa alueellista jakautumista (fuzzy tolerans = 45).

Tekojen tapahtumapaikat muodostavat toisen väkivaltaa kuvaavan ulottuvuuden. Lähes puolet kaikista pahoinpitelyistä tapahtuu yleisillä paikoilla eli julkisissa tiloissa, kuten kaduilla, toreilla ja asema-alueilla. Nämä tapaukset ovat tyypillisesti miesten välisiä konflikteja. Runsas kolmannes pahoinpitelyrikollisuudesta tapahtuu yksityisillä paikoilla ja näistä kaksi kolmesta neljän seinän sisällä eli asunnoissa. Näiden tapausten enemmistö on parisuhdeväkivaltaa eli miesten naiseen kohdistamia pahoinpitelyjä. Kolmas merkittävä väkivallan näyttäjä ovat ravintolat, joissa tapahtuu vajaa viidennes kaikista poliisin tietoon tulevista pahoinpitelyrikoksista. Nämä ovat pääosin miesten välistä väkivaltaa.

Tähänastinen analyysi pahoinpitelyrikollisuuden alueellisesta kasautumisesta on osoittanut, että suuri osa pahoinpitelyrikollisuuden alueellisesta esiintymisestä kaupunkirakenteesta voidaan selittää tilannesidonnaisesti. Yleisillä paikoilla tapahtuvat pahoinpitelyt kasautuvat voimakkaim-

min Helsingin ydinkeskustaan rautatieaseman läheisyyteen ja ajallisesti perjantai- ja lauantai-iltojen ilta- ja yötunneille. Viikonlopun yötunteina useat tuhannet ihmiset liikkuvat tällä alueella ja monet alkoholilla vahvistettuina, mikä aiheuttaa tapausten voimakkaan keskittymisen. Vähäisempiä kasaantumia syntyy esikaupunkialueilla asemille ja ostoskeskuksiin. (Kuvio 1.)

Aineistojen yhdistäminen on jouduttu tekemään pahoinpitelyjä koskevan rikosilmoitustiedoston ehdoilla. Väestön sosioekonomista rakennetta kuvaavat ruutuaineistot tarjoavat mahdollisuuden hyvinkin pitkien kehityskulkujen tarkkaan seuraamiseen, mutta pahoinpitelyrikollisuuden osalta joudumme tyytymään yhteen poikkileikkaukseen, joka muodostuu vuosien 1996–1998 kertymästä. Näin menetellen saatiin aluetasoiseen tarkasteluun riittävän suuri massa tapauksia. Aiemmistä tarkasteluista poiketen tällä kertaa ei siis voida tarkastella kehityksen ajallista dynamiikkaa, vaan joudumme tyytymään il-

miöiden yhteisvaihtelun tutkimiseen 1990-luvun loppupuolen Helsingissä. Myös alueyksikköinä joudutaan käyttämään ruutuaineistoa karkeampaa aluejakoa, koska pahoinpitelytapauksen paikannus voitiin tehdä vain poliisin käyttämän pienimmän aluejaon mukaan; näitä alueita Helsingissä on 69. Väestön sosioekonomista rakennetta koskevat ruututiedot on aggregoitu näihin poliisialueisiin. Käytännössä tämä tehtiin siten, että paikkatietojärjestelmää hyväksi käyttäen poliisi-piirien rajat laskettiin väestöruutukartan päälle ja laskettiin väestöominaisuudet tälle aluejaolle.

Havaintoyksikköinä toimiviin poliisialueisiin liitettiin sekä tiedot pahoinpitelyistä suhteutettuna alueen yli 15-vuotiaiden määrään että keskeisiä väestörakennetta koskevia tietoja. Aineistosta on poistettu joukko alueita, joiden väestömäärä on tilastollisen luotettavuuden kannalta liian pieni. Lisäksi analyysin ulkopuolelle on rajattu kolme ydinkeskustan aluetta ja yksi alue Itäkeskuksen kohdalta. Rautatieaseman ympäristön kolme aluetta ja Itäkeskus ovat niitä hot spot -alueita, joilla yleisten paikkojen väkivaltaa esiintyy – etenkin asukasmääriin suhteutettuna – moninkertaisesti muihin alueisiin nähden. On haluttu keskittyä puhtaampiin asuinalueisiin, joissa ei esiinny samassa määrin keskustaefektiä. Tällaisten alueiden poistaminen asuinalueisiin kohdistuvasta analyysistä on tavallinen menettely, kun tutkitaan rikollisuuden alueellisen vaihtelun yhteyttä asuinalueiden väestöominaisuuksiin (esim. Craglia & al. 2000; Bottoms 1996).

ANALYYSI

Pahoinpitelyrikollisuuden ja asuinalueiden väestörakenteellisten ominaisuuksien yhteys osoitautui analyysissä selväksi, ei kuitenkaan yksiselitteiseksi. Kokoavasti voidaan sanoa, että yksityisellä paikalla tapahtuvan väkivallan yleisyys vaihtelee selvästi väestön huono-osaisuuden kanssa eli ”kotiväkivalta” liittyy resurssien niukkuuteen. Katuväkivallan alueellisen esiintymisen yhteys alueen väestön ominaisuuksiin on puolestaan kaksitasoinen. Alueet, joilla esiintyy selvästi keskimääräistä enemmän katuväkivaltaa, ovat kaupungin urbaaneimpia alueita. Näillä alueilla yölämän vilkkaus on katuväkivallan taustalla. Vähemmän urbaaneilla alueilla, joilla katuväkivaltaa esiintyy siis keskimääräistä vähemmän, näyttää sitä vastoin vallitsevan selvä yhteys väki-

vallan yleisyyden ja väestökoostumuksen välillä. Seuraavassa esittelemme tämän yleistetyn tuloksen perusanalyysit ja pohdimme löydösten merkitystä.

Aloitamme analyysin tarkentamalla kuvaa alueellisesta huono-osaisuudesta kysyäksemme, mikä erityinen seikka tai piirre huono-osaisuudessa voimakkaimmin ja selvimmin liittyy pahoinpitelyrikollisuuteen. Tarkastelimme tutkimuksessamme sosioekonomista huono-osaisuutta seuraavien viiden muuttujan avulla¹:

- vain perustutkimnon suorittaneiden osuus yli 15-vuotiaasta väestöstä
- yksinhuoltajien osuus asutokunnista
- toimeentulotukea saavien osuus asutokunnista
- työttömyysprosentti sekä
- ulkomaisen (Itä-Euroopasta ja Afrikasta lähtöisin olevan) väestön osuus.

Näiden muuttujien yhteisvaihtelua ja sen eriytymistä selvitettiin faktorianalyysin avulla (taulukko 1). Faktorianalyysi osoitti, että kaikki huono-osaisuuden indikaattorit eivät lataudu samalle ulottuvuudelle. Paras alueellisen rakenteen kuvaus syntyy erottamalla kolme huono-osaisuuden ulottuvuutta toisistaan (taulukko 2). Ensimmäinen on ”köyhien perheiden faktori”, ulottuvuus, joka painottuu voimakkaasti kahdelle muuttujalle – yksinhuoltajien osuudelle asutokunnista sekä toimeentulotukea saavien asutokuntien osuudelle. Korkeita faktoripistemääriä saavia alueita löytyi Helsingissä ensinnäkin uusilta asuinalueilta sekä osin myös lähiövyöhykkeeltä. Toinen huono-osaisuuden ulottuvuus, joka nimettiin ”perinteisen huono-osaisuuden faktoriksi”, painotui voimakkaasti vain perustutkimnon suorittaneiden osuudelle sekä työttömien osuudelle työvoimasta. Perinteisen huono-osaisuuden faktorin piirtämä alueellinen kuva on selvästi kaksijakoinen. Korkeita faktoripistemääriä saavia alueita löytyy paitsi itäiseltä lähiövyöhykkeeltä myös kantakaupungin pohjoispuolelta. Matalia faktoripistemääriä saavia, hyväosaistuvia alueita löytyy yhtenäisenä alueena kantakaupungista sekä kaupungin länsireunalta, jatkuen rantavyöhykkeenä läpi koko kaupungin. Kolmas huono-osaisuuden ulottuvuus on mahdollista nimetä ”etnisen huo-

¹Muuttujia oli lähtökohtaisesti kymmenen, mutta ne karsittiin yhteisvaihtelua koskevan tarkastelun nojalla esitettyihin viiteen.

Taulukko 1. Faktoreiden ominaisarvot ja selityssasteet

Faktori	1	2	3	4	5
Ominaisarvo	3,27	1,02	0,43	0,18	0,10
Selitysosuus (%)	65,3	20,4	8,7	3,7	1,9
Kumulatiivinen (%)	65,3	85,8	94,4	98,1	100

Taulukko 2. Faktorimalli

	Faktori 1 Köyhät perheet	Faktori 2 Perinteinen huono-osaisuus	Faktori 3 Etninen huono-osaisuus	Kommunaliteetti (%)
Yksinhuoltajat (%)	0,94	0,26	0,04	96
Toimeentulotukea saavat (%)	0,89	0,15	0,36	93
Peruskoulututkinnon suorittaneet (%)	0,35	0,88	0,25	91
Työttömät (%)	0,10	0,71	0,63	95
Ulkomailla syntyneet (%)	0,23	0,29	0,90	95

no-osaisuuden faktoriksi”. Tälle faktorille latautuivat voimakkaasti ulkomaisen väestön osuus sekä työttömyysprosentti. Vaikka työttömyysprosentti on laskenut myös maahanmuuttajien keskuudessa, on heidän työllisyysstilanteensa edelleenkin heikko. Tutkimuksessa mukana olevien väestöryhmien osalta työttömyys on vielä vähintään 50 prosentin luokkaa. Alueellisesti etnisen huono-osaisuuden faktori muistuttaa kotimaisen kurjuuden faktorin alueellistumaa, kuitenkin sillä selvällä erolla, että kantakaupungin pohjoispuolelle ei synny – yksittäisiä alueita lukuun ottamatta – selvää klusteria. Pikemminkin etninen huono-osaisuus alueellistuu kantakaupunkiin ja sen läntisille asuinalueille.

Huono-osaisuuden ja pahoinpitelyrikollisuuden yhteyttä koskeva analyysi perustuu yksinkertaisiin hajontakuvioihin. Kuvioissa kukin piste kuvaa yhden alueen sijaintia sellaisessa kaksiulotteisessa avaruudessa, jonka toinen ulottuvuus kuvaa pahoinpitelyrikollisuutta (yksityisellä tai yleisellä paikalla) ja toinen jotakin väestön sosioekonomista koostumuksen indikaattoria. Rikollisuus on esitetty indeksinä, jossa alueen väestömäärään suhteutetun väkivallan määrä on suhteutettu kaikkien alueiden keskiarvoon, jota on merkitty sadalla.

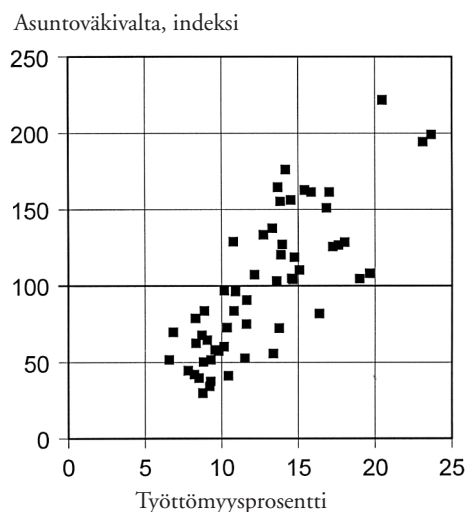
Yksityisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyjen yleisyydellä on voimakas korrelaatio faktorianalyysin ”perinteinen huono-osaisuus” muuttujien kanssa (kuvio 2). Alueellisen työttömyysasteen kanssa korrelaatio on .79 ja vähäisen

koulutuksen kanssa .66. Myös ulkomaalaisten osuuden kanssa on voimakas yhteys (.69). Alueellisella tasolla työttömyyteen ja vähäiseen koulutukseen näyttää liittyvän myös väkivaltaa. Sisällöllinen tulkinta yhteydelle on elämänvaikeuksien kasaantuminen ja kärjistyminen väkivallaksi, joka usein liittyy rankkaan alkoholin käyttöön.

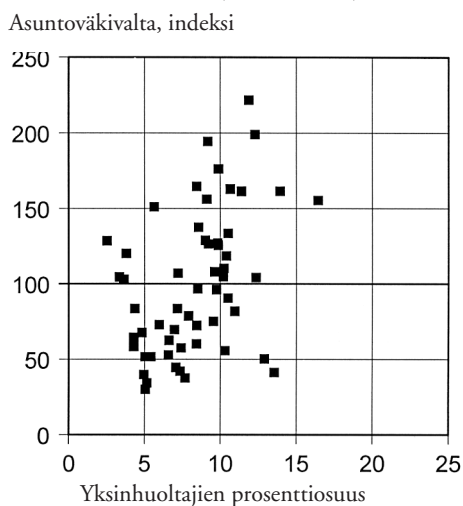
Sitä vastoin yksinhuoltajuus ja toimeentulotuen varassa eläminen eivät liity alueellisella tasolla yhtä voimakkaasti yksityisten paikkojen väkivallan yleisyyteen (kuvio 3). Uhritutkimusten perusteella tiedetään, että yksinhuoltajilla ja eronneilla naisilla on muita suurempi riski altistua (parisuhde)väkivallalle. Alueellisessakin tarkastelussa yhteys on olemassa: yksinhuoltajien osuuden kanssa (.42) ja toimeentulotuen saajien osuuden kanssa (.53), mutta ei niin voimakkaana kuin ”perinteisen huono-osaisuuden” kanssa.

Yleisillä paikoilla tapahtuneiden pahoinpitelyjen eli katuväkivallan ja alueellisen työttömyysasteen hajontakuviosta on erotettavissa kaksi asuinalueiden ryhmää (kuvio 4). Noin neljännes alueista muodostaa erillisen ryhmän hajontakuvion yläosaan (ryhmä y), jossa työttömyysaste on keskimääräinen, mutta katuväkivaltaa esiintyy selvästi keskimääräistä enemmän. Tämä ryhmä muodostuu kantakaupungin alueista ja Helsingin kahdesta aluekeskuksesta (Malmi ja Itäkeskus). Näillä alueilla ravintolatiheys on väestöön suhteutettuna kaksinkertainen muihin alueisiin verrattuna, mikä tuottaa alueille urbaania yöelämää.

Kuvio 2. Asuntoväkivalta ja työttömyys

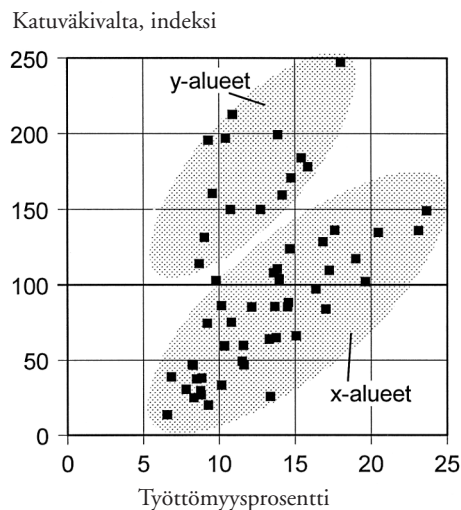

Kuvio 3. Asuntoväkivalta ja yksinhuoltajuus

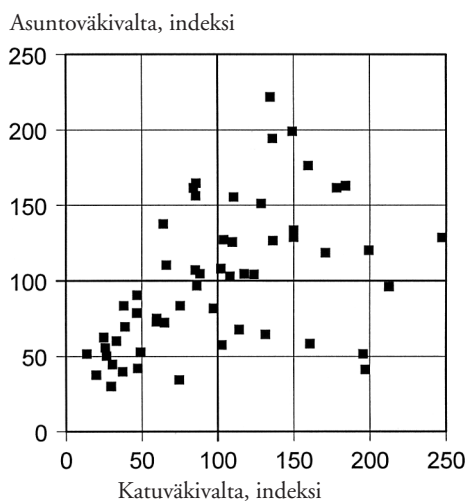

Suurin osa Helsingin asuinalueista (ryhmä x) sijoittuu jonkin verran diagonaalin alapuolelle muodostaen suhteellisen lineaarisen yhteyden työttömyysasteen ja yleisten paikkojen väkivallan esiintymisen välille (.86). Näillä alueilla katuväkivallan taso on kuitenkin keskimääräistä alhaisempi. Kaikkein vähäisimmän väkivallan alueisiin kuuluvat ensisijaisesti Helsingin pientaloalueet, joilla on sekä työttömyys vähäistä että yöelämä olematonta, sekä läntiset alueet ja rantakaista. Katuväkivallan alueellinen esiintyminen jäsentyy siis kaksitasoisesti. Ensisijaisesti julkinen pahoinpitelyrikollisuus vaihtelee urbaanin yöelämän mu-

Kuvio 4. Katuväkivalta ja työttömyys

Kuvio 5. Asuntoväkivalta ja katuväkivalta

kaan, mutta matalamman katuväkivallan alueilla julkisilla paikoilla tapahtuvien pahoinpitelyjen määrä näyttää olevan yhteydessä väestön sosioekonomiseen koostumukseen.

Myös asunto- ja katuväkivallan kesken vallitsee aluetasoinen yhteys (.48) (kuvio 5). Etenkin alueet, joilla molempia väkivallan muotoja esiintyy keskimääräistä vähemmän, erottuvat omaksi kiinteäksi ryhmäkseen. Väkivallan yleisyyden kasvessa myös alueellinen hajonta lisääntyy ja alueet tyypittyvät edellä kuvatun kaksitasoisen mallin mukaisesti.

Helsingistä erottuu lisäksi kolme aluetta, joilla

sekä huono-osaisuuden indikaattorit (työttömyys, vähäinen koulutus) että yksityisten paikkojen väkivalta ovat muita alueita selvästi korkeammalla tasolla. Kysymys on eräistä itäisen suunnan lähiöalueista (joita tässä ei tarkoituksellisesti nimetä). Näillä alueilla yksityisillä paikoilla tapahtuneet pahoinpitelyt ovat lisääntyneet myös vuosien 1995 ja 1999 välillä. Vastaavaa kehitystä on tapahtunut myös koko kaupungin tasolla, mutta tämä voi olla viite siitä, että näissä lähiöissä tapahtuu syvenevää syrjäytymistä, johon voi liittyä esimerkiksi juoppoporukoiden tappe- luita.

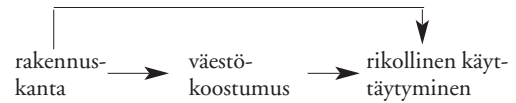
TULOKSET JA TULKINTA

Tarkoituksena on ollut selvittää Helsingin sisälle syntyneiden alueellisten erojen luonnetta ja sosiaalista vakavuutta. Analyysi osoittaa, että alueiden väestörakenteella on yhteytensä pahoinpitelyrikollisuuden esiintymiseen. Tämä on ensimmäinen näyttö siitä, että osalla sosioekonomisesti heikompia alueita pahoinpitelyrikollisuus on muuta kaupunkia korkeammalla tasolla ja että nämä alueet siis tarjoavat keskimääräistä turvatomammat asuinolosuhteet asukkaalleen.

Aineiston poikkileikkausluonteen vuoksi kuitenkin ei ole mahdollista sanoa, kytkeytykö havaittu väkivallan alueellinen jakautuminen meneillään olevaan uudenlaiseen alueelliseen sosiaaliseen erilaistumiskehitykseen. On nimittäin mahdollista, että väkivallan alueellisen esiintymisen malli on jo ennen lamaa ollut samankaltainen kuin nyt löydetty, sillä Helsingin alueellisen sosioekonomisen rakenteen peruspiirteet ovat muotoutuneet vuosikymmenten kuluessa. Oletusta on mahdollista perustella ajatuksella asuntokannan ominaisuuksien määräävyydestä väestörakenteen suhteen. Asuntokannan hallintasuhdejakautuma, talotyyppi ja rakentamisajankohta vaikuttavat voimakkaasti alueen väestön sosioekonomiseen koostumukseen. Asuntokanta muodostaa betonisen perustan väestön sosioekonomiselle aluerakenteelle, ja se muuttuu hyvin hitaasti ja pääosin uusien alueiden rakentamisen kautta.

Ruotsalainen kriminologi Per-Olof Wikström on tehnyt Tukholmaa koskevan monipuolisen tutkimuksen eri rikostyyppien alueellisesta esiintymisestä ja niiden yhteyksistä väestö- ja kaupunkirakenteellisiin tekijöihin (Wikström 1991).

Hän on pyrkinyt selvittämään muun muassa rikollisten asuinpaikkojen kautta rikollisuutta synnyttävien asuntokanta- ja väestörakenneyhdistelmien luonnetta. Hän havainnollistaa asuntokannan vaikutusta yksinkertaisella aluetasoisella mallilla:

Prosessin seurauksena joillekin alueille keskittyy muita enemmän rikollisuuteen taipuvaista väestöä. Alueen sosiaalinen elämä luo pohjaa sekä leviämistä että alakulttuurivaikutuksille, jotka edelleen voivat lisätä rikollista käyttäytymistä. Vaikka Wikström pitää rakennuskannan epäsuoraa vaikutusta (väestörakenteen kautta) päävaikutusmekanismina, myös rakennuskannan ominaisuuksilla voi olla suoraa vaikutusta rikollisen käyttäytymisen esiintymiseen. Asuinalueen tilaratkaisut voivat osaltaan edistää tai ehkäistä rikollista käyttäytymistä esimerkiksi tilojen valvottavuuden kautta (Wikström 1991, 179–181). Tämän mukaan kehitykseen on myös mahdollista vaikuttaa yhdyskuntasuunnittelun ja asuntorakentamisen kautta.

Toinen ajalliseen kehitykseen liittyvä varaus on se, ettei väkivaltarikollisuus Helsingissä suinkaan ole jatkuvassa kasvussa, toisin kuin julkisessa keskustelussa usein esitetään. Tähänastiset helsinkiläisen pahoinpitelyrikollisuuden huippuvuodet (muutaman vuosikymmenen aikajänteellä) sijoittuvat edellisen taloudellisen nousukauden loppuun vuoteen 1990, jolloin työttömänä oli Helsingissä pari prosenttia työvoimasta. Laman myötä väkivallan määrä kääntyi laskuun. Pitkiin aikasarjoihin perustuva, aiemmin mainittu Sirénin tutkimus osoittaa, että pahoinpitelyrikollisuus vaihtelee samansuuntaisesti sekä alkoholin kulutuksen että bruttokansantuotteen ja yksityisen kulutuksen kanssa (Sirén 2000, 79). Juuri tällainen yhteys näyttää vallitsevan myös Helsingin tilanteessa. Laman aikana poliisin tietoon tulleen pahoinpitelyrikollisuuden määrä väheni ja kääntyi uudelleen nousuun talouden elyessä 1990-luvun puolivaiheissa. Aivan viime vuosina väkivallan lisääntyminen ei näytä täysin seuraavan talouden perässä, vaan väkivallan määrä on viime vuosina pysynyt ennallaan. Vuoden 1990 huip-

pulukua ei ole toistaiseksi tavoitettu, ja Helsingin väkiluvun kasvaessa väestöön suhteutettu pahoinpitelyrikollisuuden määrä on alentunut.

Kolmanneksi on muistettava, että katuväkivaltaa asuinalueilla tarkasteltaessa ollaan tekemisissä suhteellisen pienimuotoisen ilmiön kanssa. Vaikka asuinalueiden välillä on selviä eroja, on väkivallan suhteellinen taso kuitenkin näillä alueilla alhainen verrattuna keskustaan. Yleisten paikkojen väkivallan merkitys asuinalueiden kehitykselle on ennen muuta siinä, jos se aiheuttaa alueella turvattomuuden tunnetta, vähentää asumisviihtyvyyttä ja alueen haluttavuutta asuinpaikkana. Tämä pahimmillaan saattaa lisätä muuttohalukkuutta ja entisestään heikentää alueen väestöpohjaa. Toistaiseksi käytössä on vain joitakin yksittäisiä havaintoja tästä. Toisaalta niihin Helsingin alueisiin, joissa katuväkivaltaa eniten esiintyy, kuuluu myös kantakaupungin arvostettuja asuinalueita. Systemaattista analyysia asiasta ei kuitenkaan ole tehty, ei myöskään ole tutkittu turvattomuuden ja muuttohalukkuuden ja sen sosioekonomisen eriytymisen välistä suhdetta (Vaattovaara 2000, 71–75).

KESKUSTELUA

Lopuksi on vielä kysyttävä, mitä väkivallan ja huono-osaisuuden välinen alueellisen tason yhteys merkitsee. Kun huono-osaisuuden ja väkivallan välillä ilmenee yhteisvaihtelua myös alueellisessa tarkastelussa, on syytä pohtia, miten tämä vaikuttaa asuinalueiden laatuun. Monet huono-osaisuuden indikaattorit, kuten työttömyys, köyhyys tai vähäinen koulutus, eivät juuri vaikuta alueen asukkaiden elämään sosiaalisesti. Ne voivat olla hyvinkin privateja asioita päinvastoin kuin väkivalta, joka on näkyvää ja kuuluvaa toimintaa. On syytä kysyä, synnyttääkö väkivallan alueellinen kasautuminen sellaista turvattomuutta, joka alentaa asumisviihtyvyyttä ja alueen haluttavuutta asuinpaikkana, ja onko väkivalta tätä kautta yhtenä tekijänä mahdollisissa asuinalueiden heikentymiskierteissä esimerkiksi valikoivan muuttoliikkeen kautta (Vaattovaara 2000, 71–75).

Arkielämän jäsentyminen entistä enemmän turvallisuuden tai turvattomuuden kautta vaikuttaa voimistuvalla tendenssillä. Tästä kertovat lisääntyvä keskustelu turvallisuudesta ja esimerkiksi turvapalveluiden kysynnän kasvu. Osittain

on kysymys myös rikollisuuden aiheuttamaa turvattomuutta laajemmasta asiasta, kun yleinen riskitietoisuus on kasvanut. Riskitekijöitä pystytään kartoittamaan kaikilla yhteiskunnan aloilla yhä tarkemmin ja myös suojautumaan niitä vastaan entistä paremmin. Sitä mukaa kuin elämänhallinnan keinot kehittyvät, myös herkkyyks turvattomuuden suhteen lisääntyy. Samaan aikaan usko yhteiskunnallisen kehityksen ennustettavuuteen – suunnitelmallisesta ohjaamisesta puhumattakaan – on kokenut haaksirikon. Turvallisuuushakuisuus ja riskitietoisuus ovat kasvaneet käsi kädessä.

Kenties parhaan kokoavan tulkinnan aiheesta on esittänyt kansainvälisesti merkittävä kriminologi Jock Young teoksessaan *The Exclusive Society* (1999). Young analysoi lähinnä anglosaksisten länsimaiden rikollisuuden ja siihen liittyvän ajattelun kehitystä viime vuosikymmenten aikana ja päätyy esittämään, että ainakin osassa maita on tapahtumassa tai jo tapahtunut siirtymä inklusiivisesta eksklusiiviseen yhteiskuntaan (Young 1999, 7). Tällä Young viittaa ennen muuta siihen, kuinka keinovalikoima rikollisuuden hoidossa on painottumassa uudella tavalla, entistä kovemmaksi: hyväosaisten toleranssi rikollisuutta kohtaan on Youngin mukaan laskussa. Young selittää tätä muutosta viittaamalla siihen, kuinka työmarkkinoilla tapahtuneet äkilliset heilahtelut ja rakenteelliset muutokset ovat levittäneet ns. ontologisen turvattomuuden tunnetta myös ns. hyväosaisten keskuuteen. Toiselta puolen Youngin mukaan työmarkkinoiden muutos on samaan aikaan tuottanut uusia rakenteellisia jakoja, muun muassa työttömyyden uudenlaista pysyvöitymistä, mikä on – siis Youngin mukaan – osaltaan lisännyt tosiasiallisen rikollisuuden määrää. Siis toiselta puolen rikollisuus on kasvussa ja toiselta puolen reaktiot herkistyvät. Tällä tavoin Young päätyy selittämään tilastoidun rikollisuuden kasvua ja sitä, miksi turvallisuuteen liittyvät ongelmat ja kysymykset korostuvat yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Youngin tulkintaa voidaan varauksin soveltaa myös Helsingin tilanteeseen. Turvattomuuden kokemisen lisääntyminen vaikuttaa selvältä, mutta rikollisuuden kasvusta voidaan olla useampaa mieltä. Tilastoitu väkivalta ei ole lisääntynyt, mutta toisaalta massamittaiset omaisuusrikokset (pikkurikollisuus) ovat selvässä kasvussa. On myös merkkejä väkivallan entistä suuremmasta polarisoitumisesta: valtaväestön turvallisuus on parantunut, mutta joissakin marginaalisissa ryh-

missä väkivalta on voinut lisääntyä. Helsinki hyväksyi keväällä 2001 turvallisuusstrategian, joka perustui käsitykseen, että Helsingistä puuttuu sellainen alueellinen sosiaalinen segregatio, joka on

kasvualusta rikollisuudelle. Esitetyn analyysin mukaan pahoinpitelyrikollisuus kuitenkin vaihtelee alueellisesti paitsi alueen urbaanisuuden myös asukkaiden huono-osaisuuden mukaan.

KIRJALLISUUS

Aromaa, Kauko: Väkivaltarikokset. Teoksessa: Rikollisuustilanne 1999. Rikollisuus ja seuraamusjärjestelmä tilastojen valossa. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 175. Helsinki 2000

Bottoms, Anthony E: Environmental criminology. In: Maguire, Mike & Morgan, Rod & Reiner, Robert (eds.): The Oxford Handbook of Criminology. Oxford: Clarendon Press, 1996

Craglia, Massimo & Haining, Robert & Wiles, Paul: A comparative evaluation of approaches to urban crime pattern analysis. Urban studies 37 (2000): 4, 711–729

Heiskanen, Markku & Piispa, Minna: Usko, toivo, hakkaus. Kyselytutkimus miesten naisille tekemästä väkivallasta. SVT, Oikeus 1998: 12. Helsinki: Tilastokeskus & Tasa-arvoasiain neuvottelukunta, 1998

Helsingin kaupungin turvallisuusstrategia 2001

Karisto, Antti & Tuominen, Martti: Kirjoituksia kaupunkipeloista. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 1993: 8

Kivivuori, Janne: Suomalainen henkirikos. Teonpiirteet ja tekojen olosuhteet vuosina 1988 ja 1996. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 159. Helsinki 1999

Kortteinen, Matti & Vaattovaara, Mari: Onko osa Helsingistä alikehityksen kierteessä? Yhteiskuntapolitiikka 65 (2000): 2, 115–124

Kortteinen, Matti & Vaattovaara, Mari: Pääkaupunkiseudun kehityssuunta on kääntynyt. Yhteiskuntapolitiikka 64 (1999): 4, 342–351

Kortteinen, Matti & Lankinen, Markku & Vaattovaara, Mari: Pääkaupunkiseudun kehitys 1990-luvulla: kohti uudenlaista eriytymistä. Yhteiskuntapolitiikka 64 (1999): 5–6, 411–422

Lankinen, Markku: Asumisen segregaatian tila ja kehityssuunnat. Teoksessa: Taipale, Kaarin & Schulman, Harry (toim.): Koti Helsingissä, urbaanin asumisen tulevaisuus. Helsingin kaupungin tietokeskus 1997

Lankinen, Markku: Alueellisen eriytymisen suunnat Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla 1990-luvulla. Käsikirjoitus 2001

Pajuola, Jussi: Väkivalta ja mielentila. Oikeussosiologinen tutkimus syynätakeisuussäännöksistä ja mielen tilatutkimuksista. Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja A: 201, 1995

Sirén, Reino: Pahoinpitelyrikollisuus 1950–1997. Kehityspiirteitä ja kehitystä selittäviä tekijöitä. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja 169. Helsinki 2000

Tuominen, Martti: Turvallinen Helsinki. Pahoinpitelyrikollisuus Helsingissä. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 1999: 10

Turvallisuustalkoot. Kansallinen rikosentorjunta-ohjelma. Yleisen osaston julkaisuja 2/1999. Oikeusministeriö, rikosentorjunnan neuvottelukunta, 1999

Vaattovaara, Mari: Pääkaupunkiseudun sosiaalinen erilaistuminen. Ympäristö ja alueellisuus. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 1998: 7

Vaattovaara, Mari: Muuttoliike sosiaalisen erilaistumisen moottorina. Teoksessa: Bäcklund, Pia & Schulman, Harry (toim.): Kunnostusta ja kuntokävelyä, asukastiloja ja aikamatkoja. Onnistuiko Helsingin lähiöprojekti. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 2000: 4

Valkonen, Tapani & Kauppinen, Timo M.: Miesten kuolleisuuden alue-erot ja sosiaalinen segregatio pääkaupunkiseudulla. Kvartti, Helsingin kaupungin tietokeskuksen neljännesvuosijulkaisu 2001: 1, 7–21

Wikström, Per-Olof H.: Urban crime, criminals and victims. The Swedish experience in an Anglo-American comparative perspective. New York, Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag, 1991

Young, Jock: The Exclusive Society. Social exclusion, crime and difference in late modernity. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications, 1999.

ENGLISH SUMMARY

Matti Kortteinen & Martti Tuominen & Mari Vaatto-vaara: The social-geographical structure of Helsinki and assault crime (Helsingin sosiaalimaantieteellinen rakenne ja pahoimpitelyrikollisuus)

The metropolitan Helsinki region has recently shown signs of escalating regional differentiation and increasing inequalities. In terms of income distribution, for instance, recent economic growth has seen the more affluent strata continue to accumulate even greater wealth, while at the same time there remain some low-income pockets in Helsinki that have witnessed increased impoverishment. Furthermore, recent mortality studies have shown that there are marked regional differences in Helsinki in terms of male life-expectancy at birth. This article discusses the safety of Helsinki residents in the light of the regional occurrence of assault crime and the new tendencies of socio-economic differentiation. The research question we have is this: Are the socio-economic differences observed reflected in the safety of different residential areas?

We combine two data sets for our analysis: First, the description of the population's socio-economic structure is based on 250mx250m population grids produced by Statistics Finland. Second, data on violent crime were obtained from official police records, as compiled by different police districts. For the purposes of this analysis the population data were aggregated to the police districts. This allowed us to examine the occurrence of violence in different areas against the backdrop of the population's socio-demographic characteristics. The regional units for the analysis consisted of 56 police districts.

The main result of our analysis is that the regional occurrence of violence is associated with socio-economic deprivation, but not in an unambiguous and straightforward manner. Violent assaults taking place on private premises (usually private residences) show a close correlation with many indicators of social deprivation. These are most typically cases of violence among spouses, which may be considered to reflect poor life-control in general. There are two ways to approach the regional occurrence of street violence. The primary explanation lies in the amount of urban night life in each region, even though the main hot spots of street violence were excluded from the analysis. In suburban areas social deprivation and street violence show a similar association as in the case of violence occurring on private premises. However unemployment in particular correlates strongly with the frequency of violence.

In an assessment of the implications of these results our attention is drawn to the impacts of violence on people's everyday life in different areas. Many indicators of deprivation such as unemployment, poverty, or low level of education, hardly have any impact on local residents' social life. All of these tend to be rather private matters unlike violence, which in contrast is always highly visible. The question we need to ask here is whether the regional accumulation of violence gives rise to the kind of insecurity that adversely affects the desirability of a residential area as a living environment, and whether violence in this way plays a part in any vicious circles of deterioration for instance through selective movement into different residential areas.

KEY WORDS:

Metropolitan region, regional differentiation, social-economic differentiation, social deprivation, unemployment, safety, domestic violence, street violence, residential areas, Helsinki, Finland